

Men så vil jeg godt spørge ministeren, om det ikke giver ministeren betænkeligheder, at Flygtningenævnet jo er sin egen ankeinstans, og at der ikke i realiteten er nogen mulighed for at indanke afgørelserne. For det viser sig jo med de sager, som vi nu har kendskab til, at der jo altså i det mindste er behov for en ankeinstans. Er ministeren ikke enig i, at det faktisk er et meget lidet betryggende system, at man har en myndighed med så kolossale beføjelser over menneskers skæbne, og at der så i realiteten ingen ankeinstans er?

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Som jeg sagde for et øjeblik siden, så har jeg ikke haft nogen planer om at ændre den lov om Flygtningenævnet, og derfor kan jeg ikke svare på, om det skal være nødvendigt. Men jeg skal nok svare hr. Albrechtsen på det konkrete spørgsmål.

Jeg svarede i mit første indlæg hr. Søren Søndergaard, at Udenrigsministeriet har meddelt mig, at des mere man undersøger tingene i Iran, des sværere kan det blive for de pårørende og andre. Så det er op til Udenrigsministeriet at vurdere, synes jeg, hvad der skal gøres mere i den sag. Mere kan jeg ikke svare på.

Søren Søndergaard (EL):

Jamen jeg vil altså sige, at jeg stiller mig altså lidt uforstående over for det svar, som ministeren kommer med. Vi har afvist nogle folk fra Danmark, der har søgt asyl i Danmark, og sendt dem tilbage til et diktatur, der hedder Iran, med den begrundelse, at de er i sikkerhed i Iran. Hvordan kan det så skade dem, at man stiller spørgsmål til de iranske myndigheder om, hvordan de har det?

Er det ikke næsten en indrømmelse fra ministeren af, at der er noget rivravruskende galt? At risikoen er overhængende for, at de folk, vi har sendt tilbage, sidder i fængslerne – i de fængsler, som ledes af den efterretningstjeneste for præstediktaturet, hvis metoder vi udmærket kender til? Og det er altså folk, vi har afvist fra Danmark, fordi vi sagde, at de ikke kunne få lov at være her.

Skal vi virkelig vente 55-60 år med at få det opklaret, eller vil ministeren prøve at lave en undersøgelse på en eller anden måde, så vi kan få de her sager afklaret?

Hermed sluttede spørgsmålet.

Bortfaldet spørgsmål

Spm. nr. S 1333

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen): Spørgsmål nr. S 1333, der er stillet til indenrigsministeren af fru Pia Kjærsgaard, er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålet, der hermed er bortfaldet, lød således:

Til indenrigsministeren (1/2 2000) af:

Pia Kjærsgaard (DF):

»Mener ministeren, at annoncer indrykket af »Foreningen til integration af nydanskere på arbejdsmarkedet« bryder med grundloven, fordi de forfølger en bestemt religion?«

Skriftlig begrundelse

På baggrund af Dansk Folkepartis annonce med overskriften »Når jeg bliver muslim vil jeg have en bolig« siger ministeren i Jyllands-Posten den 31. januar 2000, at annoncen overskrider alle grænser, fordi den bryder med grundloven, der fastslår, at alle religioner skal stå lige. Ministeren siger direkte »Jeg er ked af, at avisen har bragt annoncen, fordi den forfølger en bestemt religion«.

Foreningen til integration af nydanskere på arbejdsmarkedet havde allerede inden Dansk Folkepartis annonce indrykket annoncer med religiøst budskab. Skal der være konsekvens i ministerens udtalelser, er det spørgerens opfattelse, at ministeren således også må mene, at annoncerne fra den nævnte forening bryder med grundloven.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 177: Forslag til lov om tilskud til fremme af innovation, forskning og udvikling m.v. i fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektoren. (Innovationsloven).

Af fødevarerministeren (Henrik Dam Kristensen).

(Fremsat 27/1 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ole Vagn Christensen (S):

Da vores ordfører, hr. Erling Christensen, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne fremføre Socialdemokratiets synspunkter:

Stop verden, jeg vil af! Nogenlunde sådan sagde mange mennesker for en menneskealder siden, når de syntes, at udviklingen gik for stærkt. Hvad mon de ville have sagt i dag, hvor udviklingsaccelerationen går hurtigere end efter en fusionsrække?

Nu hedder det ikke længere produktudviklingslov, men innovationslov. Nu er et produkt ikke noget, man bare kan røre ved, se eller høre, men det er også åbenhed, det er dialog, det er kvalitet, det er relevans, følelser og værdier, det er en god historie. Der skal være en nyhedsværdi i de projekter og programmer, som vi støtter, siger udviklingsdirektør Flemming Duus Mathiesen fra Strukturdirektoratets Andelsblad den 24. december 1999. I samme blad fra den 26. november 1999 siger lektor Hanne Harmsen, at fødevarerindustriens virksomheder har lært at se produktudvikling som en investering. Det er altså på tide, at vi også lovgivningsmæssigt følger med udviklingen. Det gør fødevarerministeren selvfølgelig med det her lovforslag.

Ingen tvivl om, at nogle vil sige, at udviklingen med lovforslaget går forbi dem. Jo, nogle firmaer kan klare sig bedre end andre uden offentlig innovationsstøtte, men små og mindre og mellemstore virksomheder skal jo gerne vokse op som en underskov under de helt store virksomhedsstræer i den danske fødevarerindustri. Derfor vil små og mellemstore virksomheder have et større behov for en hjælpende hånd og nogle penge til innovation, også for at skubbe til dannelsen af nye netværker, nye samarbejder, offentligt og privat samarbejde og styrkelse af formidlingen af viden fra forskningsinstitutioner og ud til virksomheder og primærproduktionen.

For en måned siden udgav regeringen en publikation, »Innovationsfinansiering«, i serien »Danmark som foregangsland«. Her dokumenteres en tæt sammenhæng mellem virksomhedernes økonomiske resultater og deres innovationsevner. Internationale konkurrence, den hastige teknologiske udvikling og globalisering af markederne medfører, at innovation i virksomhederne har fået en stigende betydning

for deres evne til at skabe vækst, beskæftigelse og velstand.

Netop vækst og beskæftigelse og velstand er de grundlæggende forudsætninger for udviklingen af vores velfærdssamfund. Vi er i overgangen fra industrisamfund til vidensøkonomisamfund, hvor den hastige teknologiske udvikling gør produkternes levetid kortere.

Derfor må også fødevarerindustrien indstille sig på en stadig større innovationsindsats. Det betyder øgede udgifter til forskning, udvikling, øgede materielle og immaterielle investeringer i uddannelse, viden og højteknologi. Den udvikling stiller nye krav til den finansielle sektor og også til offentlige interesser og økonomisk støtte, også til at ministeriet, Strukturdirektoratet, selv kan tage initiativer, når der konstateres eller opstår behov for innovation, forskning eller udvikling for særlige områder.

Behovet for at styrke innovationsindsatsen i erhvervslivet skal også ses på baggrund af, at der er tegn på, at produktiviteten i fremstillingserhvervene er lavere end i vore nabolande.

I Socialdemokratiet glæder vi os derfor over, at loven målrettes mod særlige prioriterede områder som arbejdsmiljø, fødevarer, ernærings-sikkerhed, økologi og dyrevelfærd, samt at der lægges vægt på imødekommelse af forbrugerinteresser, at der vil blive fokuseret på dokumentation og sporbarhed i fødevarerproduktionen, alle de ting, som vi netop mange gange har talt om her i Tinget, ved møder og ude i landet, de ting og den politiske linje, som vi i høj grad har været enige om skulle gælde for danskproducerede fødevarer. Det var jo også det, der var meningen med oprettelsen af Fødevarerministeriet for år tilbage.

Socialdemokratiet støtter derfor med den største glæde det her lovforslag.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Jeg ved ikke, om jeg må bede hr. Ole Vagn Christensen tage med til ordføreren, hr. Erling Christensen, lidt om det, som jeg forstår, at hr. Erling Christensen har skrevet om de store lokomotiver i det her system. Hvad nu, hvis vi finder ud af gennem spørgsmål, at dem, der sådan set virkelig har vist vejen, og som virkelig har haft succes med produktudvikling eller innovation, er dem, vi nu afskærer?

Hvis det altså nu viser sig efterfølgende, at det er dem, der har haft succes med virkelig at kunne sætte skub i innovation og produkt-

udvikling, som man afskærer, kunne man så forestille sig – det må jeg bede hr. Ole Vagn Christensen bringe videre til ordføreren – at man ændrede signaler på det her væsentlige område, sådan at vi sørgede for ligesom i fodbold, at vi har et ligalandshold? Og det er jo ligalandsholdet, der sørger for, at smådrengene går til fodbold.

Og lige så snart man fjerner ligalandsholdet, så synes drengene ikke, det er sjovt at gå til fodbold længere, for så er der ikke nogen, man kan dyrke. Så er der ikke nogen, man kan se op til. Og det er sådan set præcis det, der er problemet i det her lovforslag nu, bl.a. et af dem i hvert fald.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg har forstået det, og jeg skal bringe det videre.

Men jeg vil gerne sige til hr. Peter Hansen-Nord, at der jo er en grund til, at man ligesom siger, at man godt vil have gjort en særlig indsats for de små og de mellemstore virksomheder. Det er selvfølgelig, fordi de ikke er i stand til på samme udmærkede vis som de store fødevarerlokotiver, som igennem de forskellige ordninger, der har været, og de forskellige programmer, der har været på de her områder, faktisk at sætte en positiv udvikling i gang, når det drejer sig om at udvikle og videreudvikle deres produkter. Jeg mener, at de FØTEK-programmer, som vi har haft igangsatt, og den udvikling, der har været deromkring, er faktisk noget af det, der har været med til at stimulere de store fødevarerlokotiver, sådan at de er blevet foregangslokotiver.

Peter Hansen-Nord (V):

Ja, jeg må sige på Venstres vegne, at vi ikke er særlig begejstrede for den udformning, som den gamle produktfremmelov har fået her i selve det, man nu kalder innovationsloven. Jeg vil sige det på den måde, at vi skal finde et eller andet figenblad for at kunne stemme for den her lov, og for at kunne, forhåbentlig, i sidste ende stemme grønt, må vi jo kigge på de positive ting i loven.

Jeg kan godt forberede ministeren på, at de positive elementer efterhånden ikke fylder så forfærdelig meget, og jeg håber, man kan flytte skelpæle i den efterfølgende udvalgsbehandling omkring selve lovgivningen. Det er min overordnede mening, at det kniber med, at man

overholder formålparagraffen. Den er jo flot, og den er jo næsten, som den altid har været, kapitel 1, en fornem formålparagraf, og i resten er der så for mange eksempler på, at man ikke lever op til sin egen formålparagraf.

Det er jo selvfølgelig både positivt og negativt. Opgradering af små og mellemstore virksomheder er jo i sig selv for så vidt positivt. Det skal der ikke herske tvivl om, og jeg synes også, det ser fornuftigt ud, at 750.000 kroner-loftet afvikles.

Det, der så også er positivt, er jo selvfølgelig, at erhvervene har brug for produktudviklingspenge, innovationspenge, og det skal ses på baggrund af, at det er en barsk global konkurrencesituation, de står over for, og jeg mener, vi skal bakke dem op så meget, vi overhovedet kan inden for de rammer, der kan godkendes i EU og i WTO-regi.

Det er sådan set det positive, jeg kan sige umiddelbart om loven. Så vil jeg komme til de negative elementer, som jeg håber, vi i udvalgsarbejdet kan få rettet noget op på; der er nogle faktuelle problemer, og der er nogle subjektive problemer.

Som jeg var lidt inde på før, synes jeg, det er en utrolig nedprioritering af vores fødevarerlokotiver, som loven nu her tager fat på. Det er betænkeligt, at dem, som indtil nu har givet både loven og pengene ben at gå på, nu mere eller mindre faktisk er udelukket fra at søge om disse midler. Og det er så også klart, at den øvelse, man er i gang med, er, at man afsætter færre og færre midler til flere og flere delmål.

Når man slår op i lovforslaget og ser, hvad rækken af målsætninger, man nu vil støtte, er blevet til, så kan man jo godt forstå, at det simpelt hen ikke længere rækker.

Jeg er også betænkelig ved, at man underkender den faglige brancheindsigt i det nye innovationsudvalg. Det er trods alt dem, der sidder med det til hverdag, der kan se, om det er godt eller skidt, når der kommer noget frem. Og så har jeg selvfølgelig også observeret, at man prøver at fedte os ind i en finanslovaftale med Enhedslisten om noget græsrodsforskning på forskningslignende vilkår og ting og sager. Det vil vi selvfølgelig tage afstand fra. Klart.

Der er et nyt punkt, hvor ministeren bemyndiges til at iværksætte og forslå nye initiativer, i § 2 samt bemyndigelserne i § 11. Jeg mener, at begge dele er uhorste og egentlig i uoverensstemmelse med selve målsætningen i loven.

Jeg føler, at loven nu faktisk er ved at blive sådan en slags cigarkasse for ministeren til at fordele og lede tilskudsmidlerne fra. Det mener jeg ikke er i overensstemmelse med lovens mål-sætning, og jeg mener i og for sig, at det er uhørt.

Lad mig slutte med at sige, at lovforslaget bærer præg af et embedsmandsarbejde på græsrodsniveau, hvor ministeren har prioriteret sin tid til andre gøremål såsom at sælge ØMU'en. Det er tilgiveligt set med mine øjne, men jeg vil anmode om, at vi under udvalgsarbejdet kan få klar indflydelse på nogle af de ud-mærkede ting, der står i målsætningen, og som vi har svært ved at genkende i de øvrige paragraffer.

Det må hele tiden være indholdet af et projekt, værdien, kvaliteten, der er afgørende for, om man kan komme i betragtning til disse tilskudsmidler. Det kan ikke være størrelsen af virksomheden, eller om det er Per eller Poul, der er direktører, eller andre subjektive kriterier. Det må være kvaliteten af de projekter, der kommer frem. Det er den eneste måde, vi kan hjælpe hele spektret frem i den internationale konkurrence.

Henning Grove (KF):

Hvis man ser på den udvikling, der sker inden for dansk landbrug, og hvis man ser på den udvikling, vi kan forvente inden for det område i fremtiden, så må vi forvente en global udvikling, hvor dansk landbrug virkelig kommer i konkurrence og måske så også i konkurrence med meget lave priser, hvis man holder sig til de normale fødevarer.

En del af den konkurrence har vi imødegået her i Danmark, ved at vi har fået virkelig store landbrug, der er rationaliserede og som i kraft af rationaliseringen stadig væk kan konkurrere på gamle betingelser. Og vi ser også, at vores store fødevarerkoncerner lægges sammen også af konkurrencemæssige hensyn.

Det er alt sammen godt, at vi tager de rationaliseringsgevinster, der kan være. Men ser vi på produktionen i fremtiden, så kan det ikke gøre det. Så skal der nye produkter til, kvalitetsprodukter, og én af de måder, man kan få kvalitetsprodukter frem på, er selvfølgelig ved et samarbejde imellem den offentlige sektor og den private sektor.

Vi synes, det er glimrende, at man også her lægger vægt på, at små og mellemstore virksomheder kan komme i betragtning. Det er jo

ofte dér, det kan være svært at finde styrken, pengene til forskning. Og derfor er det fint, hvis man dér kan lave et samarbejde. Det er vi med på. Og hele formålsparagraffen ser jo vældig flot ud. Så et samarbejde imellem det offentlige og det private sætter vi pris på.

Derimod er jeg noget betænkelig ved § 2, hvor det skal være ministeren og hans embedsmænd, der skal til at sætte gang i det her foretagende. Al ære til ministeren og al ære til embedsmændene, de er dygtige til paragraffer osv., men jeg er ikke sikker på, at det er dér, vi skal have lagt udviklingen af fremtidens produkter. Den skal gro op nedefra i virksomhederne.

Så derfor er jeg nervøs ved den paragraf. Det ender vel med, at ministeren og hans embedsmænd så hellere vil bruge alle pengene på deres ideer end på de ideer, der skal vokse op nedefra.

Jeg kan da godt se formålet med de pengemidler, der er til rådighed – og vi skal bruge mange til de små og mellemstore virksomheder – men jeg er altså lidt betænkelig, hvis man helt udskyder vores fødevarerlokotiver. Derfor vil jeg gerne have, hvis vi undervejs kan se på, om vi også kan fremme dem i den her tankegang. Så kan det være, de har råd til at betale mere tilbage, betale hurtigere tilbage, eller hvad ved jeg, finde en løsning, så vi får pengene ind og kan bruge dem en gang mere, men helt at udelukke dem efter det store arbejde, de har lavet, synes jeg ikke, vi skal.

Men jeg er altså meget enig i formålet. Jeg vil gå positivt til udvalgsbehandlingen af det her forslag, og jeg tror også på – jeg håber det i hvert fald – at vi, når vi er nået til vejs ende med udvalgsbehandlingen, så kan få et bredt flertal til det her forslag.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg synes, det var nogle fine betragtninger, hr. Henning Grove gjorde, men jeg synes, der manglede den lille ting, at nok er det en bemyndigelse til ministeren, men hvis man læser bemærkningerne, så står der jo helt klart, hvad den bemyndigelse handler om. Og derfor synes jeg nok, at vi skulle kunne samles om det.

(Kort bemærkning).

Henning Grove (KF):

Jo, det er rigtigt. Der kan skrives meget i bemærkningerne, men det er nu paragraffen, det

drejer sig om. Det er den, der først og fremmest altid giver retningslinjerne.

Men vi giver en bemyndigelse til ministeren, og jeg kan også frygte med den tendens, der har været, at alt nu så skal køre over i økologi. Jeg har intet imod økologi, jeg vil også godt være med til at støtte det, men det skal jo ikke være sådan, at vi kommer til at bruge alle pengene på det område.

En meget stor del af landbruget vil stadig væk være konventionelt, og skal vi styrke varerne fra det område også, så skal der altså også være penge til udvikling inden for det område. Jeg kender godt hr. Ole Vagn Christensens kærlighed til økologi; bare man kan bruge 2 kr. på økologi og så ingenting til det andet, så er det altid godt.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg synes nu, at hvad bemyndigelsen handler om er meget klart præciseret i bemærkningerne. Så vil jeg i øvrigt gerne sige til hr. Henning Grove, at jeg tror, at alle partier herinde er klar over den værdi, som landbrug og fiskeri har for det danske samfund. Og den spiller man ikke hasard med.

Selv om man gerne ser fremmet en økologisk udvikling, så tror jeg, at den udvikling kommer til at gå efter det, man kan kalde en harmoni-bestemmelse, hvor der sådan set ikke spilles hasard med den egentlige velfærd.

Kristen Touborg (SF):

SF finder, at der overordnet set er tale om et godt lovforslag med det rigtige sigte: at samle en række ordninger under ét og skabe klare rammer for en målrettet indsats.

Vi støtter lovens intentioner om at fremme ligestillingen mellem de mindre og de større virksomheder. Ofte kommer innovation af kvalitet fra mindre virksomheder, men i mange tilfælde har små og mellemstore virksomheder ikke tilstrækkelige ressourcer til bl.a. produktudvikling og markedsføring.

Det problem vil sandsynligvis blive i nogen grad afhjulpel gennem prioriteringen i lovforslaget. Det hilser vi velkommen. Men vi synes også, at det er vigtigt at påpege, at loven ikke skal give grundlag for støtteordninger, som udvikler sig til løbende driftstilskud inden for fødevarer- og fiskerisektoren. Og jeg vil godt sige, at vi under udvalgsbehandlingen, vil arbejde en del for at sikre, at midlerne her også bliver ud-

delt efter det formål, der står i loven. Vi håber, det er sådan, men ellers vil vi gøre noget for at sikre, at det bliver sådan i hvert fald.

Det bør være en afgørende betingelse for tilskuddet, at støtten er en nødvendig forudsætning for at gennemføre projekter, der kan give en varig udviklingsaktivitet i de støttede virksomheder.

Hvad angår sammensætning af udvalgene, finder SF, at producentsiden er meget stærkt repræsenteret. Vi ser gerne, at f.eks. Forbrugerrådet og Dyrenes Beskyttelse bliver repræsenteret i det rådgivende udvalg, der foreslås nedsat, ligesom vi kan støtte de økologiske organisationers anbefaling af, at der kommer en repræsentation fra Levende Hav ind i det rådgivende udvalg vedrørende fiskeri.

Vi har altså en positiv indstilling til loven, men vi vil under udvalgsarbejdet også kigge lidt nærmere på det omkring bemyndigelsen. Vi har hæftet os ved, at der også er en del af høringsparterne, der har udtrykt en vis betænkelighed ved den del af lovforslaget, og det vil vi så arbejde lidt nærmere på i forbindelse med udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Ganske kort til hr. Kristen Touborg: Det med en forbrugerrepræsentant i Innovationsudvalget er jo løst, for det står i loven, så det er på plads. Men jeg vil gerne spørge hr. Kristen Touborg: Er det ikke kvaliteten, er det ikke ideen af projektet, som den her lov skulle kigge efter, i stedet for at tage alle mulige andre hensyn? Altså, hvis man vil hjælpe disse forædlingsindustrier og andre, skal det så ikke være kvaliteten af det produkt, man ønsker at søge tilskud til, der skal være retningsgivende for, om man kan få tilskud eller ej eller hjælp til at komme i gang, og så, hvis det går godt, hvad det forhåbentlig gør i nogle tilfælde, så skal de selvfølgelig betale pengene tilbage igen? Er det kvaliteten, hr. Kristen Touborg er ude efter, eller skal det bare være sådan et fladt pengeforbrug hen over en bred steppe?

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil gerne sige til hr. Peter Hansen-Nord, at dér, hvor jeg foreslår, Forbrugerrådet skal ind, er i forbindelse med det rådgivende udvalg i kapitel 2.

Og så vil jeg sige, at vi faktisk synes, at det er en god tendens, den nyordning, at man prioriterer det, der kaldes små og mellemstore virksomheder – jeg må så i en indskudt bemærkning sige, at de jo ikke er så små endda, det er jo sådan set ret store virksomheder, der kommer ind under det, man kalder mellemstore virksomheder – at man lægger om og siger, at man prioriterer de mellemstore virksomheder mere, end man har gjort i de tidligere love. Og det gør vi, fordi vi mener, der sker nogle ting, og at der er nogle tiltag nedefra, der er behov for, at vi støtter.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Jeg er sådan set ikke uenig med hr. Kristen Touborg i, at det er helt fint, at små og mellemstore virksomheder kommer med. Det er ikke det, jeg spørger om.

Jeg spørger om, hvad kriteriet skal være for at kunne søge om midler i henhold til en lov, der hedder lov om tilskud til fremme af innovation, forskning og udvikling m.v. i fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektoren. Skal det være kvaliteten af det, man søger tilskud til, eller skal loven alene begynde at regulere efter, hvad det er for en slags virksomhedstype, om man har grønne sko på, om man har blå sko på, eller gummistøvler på, eller hvad man nu ikke har på, eller skal det være kvaliteten?

Er det et forskningslovforslag, eller er det et politisk forslag, hvor man bare næsten deler penge bredt ud til gud og hvermand, og hvor selve kvaliteten af de projekter, man søger til, er underordnet? Det er det, jeg spørger om.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Det skal naturligvis være kvaliteten, og det fremgår jo sådan set også af lovforslaget, så det burde ikke være noget stort problem. Det, jeg bare siger, er, at her prioriterer man altså en vis form for virksomheder, og så er der selvfølgelig nogle andre, der bliver nedprioriteret.

Christian H. Hansen (DF):

Forslaget her om tilskud til fremme af innovation, forskning og udvikling m.v. i fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektoren er et forslag, som vi i Dansk Folkeparti mener, at der er gode intentioner i. For hvem kan egentlig have noget imod, at man er medvirkende til at sikre, at de fødevarer, som produceres, er sunde og af høj

kvalitet, og at man medvirker til at styrke konkurrenceevnen? Hvem kan være imod, at man medvirker til at fremme udviklingen af nye produkter og på den måde er med til at skabe noget nyt?

Det er der forhåbentlig ikke nogen, som har noget imod. Problemet er så bare, hvordan vi løser disse her problemer.

I Dansk Folkeparti er vi faktisk lidt modstandere af, at politikere skal sidde, også sammen med embedsmænd, og bestemme, hvad der er godt for dansk erhvervsliv. Med dette lovforslag får vi altså en minister, der kan yde tilskud til frembringelse af produkter, der er nyskabere. Men var det ikke bedre, om virksomhederne havde disse penge selv? Var det ikke bedre, at vi havde et samfund, hvor alt ikke var bygget op på tilskud efter tilskud efter tilskud?

Det er lidt uforståeligt for Dansk Folkeparti, at regeringen bliver ved med at øge de politisk bestemte omkostninger for de danske virksomheder. Her tænker jeg på nye skatter og afgifter. Man kan f.eks. tage landbruget, hvor den øgede dieselafgift bliver til at mærke, og det er i bund og grund, fordi DSB Gods er en dårlig forretning.

Der skal ikke herske tvivl om, at vi i Dansk Folkeparti mener, at den rette vej ville være, at man fik lukket af for nogle af de forskellige tilskudsformer, der findes, og ad den vej skabte mulighed for, at de enkelte virksomheder fik flere penge at råde over og dermed selv kunne finansiere mange af de gode intentioner, der faktisk er i det her lovforslag. Men så kunne virksomhederne gøre det ad frivillighedens vej.

Noget af dette være sagt for at lægge vore grundholdninger på bordet, for dem skal der ikke herske tvivl om. I Dansk Folkeparti er vi da også meget optaget af, at virksomhederne har mulighed for udvikling og forskning, og virkeligheden er jo også, at virksomhederne er belemret med en masse bureaukrati og en masse økonomiske byrder, som gør, at de ikke har det råderum, jeg før omtalte, og som de burde have ad naturlig vej.

Jeg tør vove den påstand, at regeringen ikke når at få ændret hele sin skatte- og afgiftspolitik i retning af at lette virksomhedernes byrder, inden det her lovforslag bliver vedtaget. Jeg må sige til ministeren, at vi vil følge det her lovforslag i udvalgsarbejdet og ad den vej søge at få klarhed over, hvordan målene i forslaget helt konkret tænkes udført i praksis.

Jeg må gøre ministeren opmærksom på, at ministerens bemyndigelse i § 2 er en af de ting, vi vil drøfte i udvalget. Så er der alle de formål, som egentlig stod i den gamle produktlov. De er jo blevet noget mere udvidede, altså de former, hvorpå man kan yde tilskuddene, og egentlig kan man sige, at der burde jo så, hvis det skulle være helt seriøst, følge en pose penge med. Men det hænger måske sammen med, at man faktisk ud af lovforslaget kan se, at de store virksomheders andel er faldet til ca. 8-10 pct.

Det kan godt være, at det, når vi er færdige med udvalgsarbejdet, så ender med, at vi støtter lovforslaget; det vil jeg ikke udelukke, men det er ikke ud fra, at vi synes, det er godt, at vi får flere tilskudsordninger, men fordi der skal en helt ny regering til at få det hen i den retning, vi gerne vil, og i den mellemliggende periode – indtil vi får den nye regering efter det næste folketingsvalg – vil vi ikke være med til at sætte de små og mellemstore virksomheders muligheder for udvikling i stå. Så derfor kan dette her ende med en nødløsning.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg ved ikke, om det var den store naivitet, der lyste ud af hr. Christian H. Hansens indlæg. Men han stillede selv det spørgsmål: Var det ikke bedre? Det var ikke bedre.

Vi har jo hørt her, hvordan man ved at læse lovforslaget også kan se den historiske udvikling, hvordan man netop har fået sat udviklingen i gang ved sådan set at have nogle forskellige ordninger, som man kunne gå ind og gøre brug af.

Og her handler det ikke om det småpjatteri, om at man betaler lidt mere til det fælles samfund, end man ville gøre efter hr. Christian H. Hansens mening. Her handler det om, at man virkelig kan sætte noget i gang, og man har nogle muligheder for at kunne sætte udvikling i gang. Hr. Christian H. Hansen må da erkende, at det lyser ud af forslaget, at det har kunnet lykkes.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må indrømme, at det er lidt svært at finde logikken i Dansk Folkepartis synspunkt. Jeg forstod det sådan – jeg må jo nok have hørt forkert – at så længe vi har en socialdemokratisk ledet regering, vil Dansk Folkeparti ikke være med til at sætte de små og mellemstores virk-

somheders muligheder for udvikling i stå. Men hvis det skulle ske, at der kom den regering, Dansk Folkeparti ønsker, så er man klar til at sætte de små og mellemstore virksomheders udviklingsmuligheder i stå. Jamen sådan måtte det, vi fik at vide, jo forstås.

Det lød som en underlig bagvendt sammenhæng, må jeg indrømme, men det er måske den pris, Dansk Folkeparti er villig til at betale for at få en anden regering, hvis det blev resultatet af et kommende folketingsvalg. Så må man jo sige det. Så må man ofre de små og mellemstore virksomheders muligheder, og det var vel også det, der lå i det.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg må sige til hr. Ole Vagn Christensen, at hvis han havde lyttet lidt efter, så var det, jeg sagde, faktisk, at vi ønskede, at vi fik et andet skatte- og afgiftssystem herhjemme, og på den måde ville de små virksomheder kunne få et større råderum, de ville have nogle flere penge til selv at kunne gøre det her. Jeg meddelte faktisk også her fra talerstolen, at vi vil se positivt på forslaget, og at de intentioner, der var i forslaget – det startede jeg faktisk min ordførertale med at fortælle – var vi positivt indstillet over for. Så måske skulle hr. Ole Vagn Christensen i stedet for have hørt efter.

Jeg anerkender fuldt ud hr. Keld Albrechtsens form for humor, og man kan jo vende tingene, ligesom man har lyst til. Jeg har lige sagt, at vi ønsker et andet skatte- og afgiftssystem herhjemme, som vil medføre, at disse virksomheder, også de små virksomheder, vil få nogle flere penge, og at de dermed kunne sætte deres egen udvikling i gang, i stedet for at den udvikling, de skal sætte i gang, skal være bestemt af politikere.

Så i bund og grund handler det om, at vi ønsker et system, der er mere frit for erhvervslivet, end det her lovforslag lægger op til. Det er så forskellen på min og hr. Keld Albrechtsens grundholdning, og den tror jeg ikke, selv om vi fortsætter i flere timer, at vi rykker meget i dag.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det kan da godt være, jeg ikke hørte efter, men jeg tror nu nok, at jeg gjorde det alligevel. Jeg vil gerne sige, at vi tror ikke på den filosofi, og jeg vil da godt spørge, om hr. Christian H. Hansen har gjort sig nogle overvejelser om, hvor

meget det er, man skal lette skatterne, for at man kan stille noget tilsvarende op, som man kan gøre i fællesskabet. Jeg er helt sikker på, at vi heller ikke vil have nogen garanti for, at vi, selv om vi lettede skatterne, så kom i den situation, at vi så havde nogen sikring for, at penge blev brugt til, at man moderniserede et dansk erhvervsliv og til, at man foretog de nødvendige innovationsudviklinger.

Nej, jeg mener, at det, der har gjort, at dansk erhvervsliv kan klare sig, er, at de har haft nogle rimelige byrder, som de også har måttet svare til samfundet, men samtidig har der været en dialog om, hvordan man kunne udvikle industrien, og det er også det, det her forslag drejer sig om.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg må sige til hr. Ole Vagn Christensen, at selv om det måske er svært at anerkende, så må jeg henholde mig til, at jeg faktisk tror, det var hørelsen, der var noget galt med. Og det må jeg så gentage en gang mere, for i starten af min ordførertale – nu kan jeg så læse op – siger jeg, at vi i Dansk Folkeparti mener, at der er gode intentioner i det her lovforslag, og vi ser frem til et godt udvalgsarbejde.

Jeg synes også, at hr. Ole Vagn Christensen, når vi taler om byrder for erhvervslivet, bureaukrati, som jeg nævnte i min tale, skulle tage at komme lidt ud i samfundet og snakke med erhvervslederne og høre, hvad det er for nogle byrder, de sidder og kæmper med til daglig; så vil han få et helt andet syn på det felt, han har talt om her i dag.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Ole Vagn Christensen bevæger sig faktisk ude i erhvervslivet i masser af timer om året og er sådan set med til også at få nogle gode input fra det erhvervsliv, der ligger i det område, hvor han er valgt.

Når jeg derfor har fremført det, jeg har fremført her, så er det af den klare overbevisning ud fra det, jeg har oplevet rundtomkring på virksomhederne, at når man ikke har nogen indtjening, er det ikke lavere skatter, der løser nogen som helst problemer, men derimod at man er i stand til at kunne udvikle sig og kunne fremme en udvikling, der betyder, at man er konkurrencedygtig, og at man til det har et fællesskab, som styrker disse initiativer.

Og så vil jeg godt anerkende, at de første seks ord, hr. Christian H. Hansen sagde, var, at han anerkendte de gode ting i det her forslag, men så kom der sandelig også derefter en skidtspand.

Christian H. Hansen (DF):

Det er jo sådan med et lovforslag, vil jeg sige til hr. Ole Vagn Christensen, at der altid kan være nogle ting, man gerne vil have ændret under udvalgsarbejdet, og det var dem, jeg fremførte herfra. Og jeg bekendtgjorde egentlig også, at det, jeg sagde, var vores grundholdning. Vi må så erkende, at vi jo ikke fuldt ud kan få vores grundholdning igennem med den regering, der sidder i landet i dag; men det kan vi måske så med den regering, der kommer efter den, der sidder i dag, for det bliver jo højst sandsynligt en borgerlig regering.

Jeg vil da gerne anerkende, at hr. Ole Vagn Christensen – det kan jeg jo ikke modbevise – har været ude og tale med nogle virksomheder og derfor også har fået noget erfaring derude, men at det så måske er det samme, som egentlig lidt har været tilfældet ved starten her i dag, nemlig at det har knebet med hørelsen, når hr. Ole Vagn Christensen har været ude på virksomhederne.

Annie Lunde Hansen (CD):

Med dette forslag ønsker regeringen at fremme forskningen og udviklingen inden for fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektoren, og som den socialdemokratiske ordfører sagde, har CD ikke lyst til at springe af i farten; vi har lyst til at deltage.

I CD er vi positivt indstillede over for tiltag, som har til formål at fremme udviklingen, og den tilskudsmodel, som vi står over for her, har vi sådan set ikke noget specielt imod. Vi er enige i, at der er en vis rimelighed i, at loven kan målrettes mod særligt prioriterede områder som eksempelvis arbejdsmiljø og fødevarerikkerhed. Man skal bare passe på, at der ikke lægges så mange bindinger på erhvervslivets udviklingsindsats, at man kvæler de gode ideer, men derimod tilstræbe åbenhed, dialog, kvalitet og relevans. Derfor er det godt, at det offentlige går sammen med det private erhvervsliv i denne lovgivning.

I den forbindelse er vi i CD faldet over, at man vil målrette tilskudsordningen mod små og mellemstore virksomheder. I lovforslaget begrundes dette med, at store virksomheder har

lettere adgang til andre finansieringskilder, og at de store virksomheder kan arbejde med flere udviklingsprojekter samtidig. Dermed er det enkelte projekts succes ikke afgørende for virksomheden. Men er denne opfattelse ikke en anelse for firkantet?

Man må altså huske på, at de store virksomheder er meget vigtige aktører på eksportmarkederne, og derfor synes vi i CD, at det er forkert, når man i lovforslaget reelt udelukker de store virksomheder fra at få del i de tilskudsmidler, især når det tages i betragtning, at man rent faktisk i bemærkningerne til lovforslaget omtaler de store virksomheder som de centrale lokomotiver i erhvervsudviklingen.

Der er jo rent faktisk mulighed for at fastsætte regler om tilbagebetaling af tilskuddet, hvis projektsresultaterne udnyttes kommercielt, og der er vel ikke noget odiøst i, at man nu begynder at kunne tjene penge på nogle gode ideer? Så jeg synes ikke, det er noget, der i sig selv skulle være et argument for, at man sagde nej til at udelukke de store virksomheder.

I øvrigt bør udviklingen med henblik på at forbedre fødevarer kvalitet, dyrevelfærd og arbejdsmiljø vel ikke være forbeholdt de mindre og mellemstore virksomheder? Tværtimod gælder det om at fastholde motivationen til at deltage i dette udviklingsarbejde hos alle.

I CD mener vi derfor, at det må være projekterne, som er vigtige, og knap så meget, hvem der udfører dem. Ved at opstille et kriterium om, at store virksomheder kun kan blive omfattet af denne ordning, såfremt de indgår i et netværksamarbejde, frygter vi, at gode ideer aldrig bliver ført ud i livet, og derved kan loven så i nogle tilfælde få den stik modsatte virkning af, hvad der var tilsigtet. Derfor bør store virksomheder kunne stå som eneansøgere og have samme adgang til tilskud som andre, hvis projektet i øvrigt lever op til de stillede krav.

Vi er som nævnt enige i nogle ting i lovforslaget, men vi vil under udvalgsarbejdet gerne have rejst nogle af de problemstillinger, som jeg har nævnt her, og CD ønsker også, at der bliver set på bemyndighedsloven.

Vibeke Peschardt (RV):

Forslaget om tilskud til fremme af innovation, forskning og udvikling i fødevarer- og fiskerisektoren – og markedsføring, ikke at forglemme, altså ikke i sektoren, men af de produkter, der bliver fremstillet – er jo en ændring af en 10 år gammel lov, der hedder produktudviklings-

loven, så vidt jeg husker det, og det handler jo i al sin enkelhed i virkeligheden om, at det er en administrationslov.

Den fastsætter nogle regler for, hvem der kan få støtte, under hvilke betingelser de kan få støtte, hvem der skal administrere det, og hvilke udvalg der skal tage stilling til de her forskellige ansøgninger og støtteordninger. Og meningen med det hele er i virkeligheden at omdefinere og forny de støttemuligheder og den støttekreds og ansøgerkreds, som hidtil har brugt de her ordninger.

Man kan sige, at det omdefineres til fordel for de små og mellemstore produktionsvirksomheder. Og når jeg så kigger i lovforslagets bemærkninger, kan jeg jo egentlig ikke rigtig forstå, at der har været så voldsom kritik eller en del kritik af det her, for der står jo her i bemærkningerne, hvem de små og mellemstore er, og det følger EU-reglerne, og det er altså virksomheder med højst 250 medarbejdere. Det er jo ikke et lille gårdmejeri, vi snakker om. Der skal være en årsomsætning på højst 40 mio. ecu, og sådan hurtigt regnet om er det ca. 300 mio. kr., og så er der nogle andre betingelser, der efter EU-reglerne skal være opfyldt, for at man kan få støtte her.

Vi synes i Det Radikale Venstre, at det som udgangspunkt er en rigtig måde at gøre det på, og sådan som jeg har forstået det, er der da også muligheder for, at de rigtig store, MD og Arla og Danish Crown, ved at koble sig til andre kan komme ind i de her projekter og få del i tilskuddene. Derfor ser vi det forslag her som en virkelig indsprøjtning til hele erhvervet.

Danmark er jo et lille land, men en relativt stor fødevarer eksportør, og det, vi skal leve af i fremtiden, er altså kvalitetsvarer, og de skal udvikles et eller andet sted. Og vi mener, at de rigtig store selv er i stand til at udvikle sig, hvorimod, hvis man kan få hele underskoven med op, sådan at man eventuelt i et samarbejde mellem de store, de mellemstore og de små kan lave nogle enestående produkter, som man jo altså kan få den merværdi for, som eksport i virkeligheden drejer sig om, så er man kommet langt.

Vi hilser med stor glæde et særligt afsnit her om økologi; det er også en modernisering i forhold til den lov, man havde for 10 år siden.

Vi vil selvfølgelig gerne være med til med alle partier i udvalget at drøfte, om der var ting, man kunne gøre bedre, men som udgangspunkt

er vi tilfredse med lovforslaget, som det ligger her.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Det er kort til fru Vibeke Peschardt: Jeg synes, der er to ting, som jeg måske havde håbet på eller havde en forventning om at De Radikale havde en mere fleksibel holdning til. Og den ene er altså simpelt hen igen – især når jeg tænker på, hvad De Radikale normalt står for rent forsknings- og udviklingsmæssigt – at fru Vibeke Peschardt tilsyneladende ikke som vi andre har forsøgt at sige, at det må være objektive kriterier med hensyn til projektets innovationsværdi og kvalitet, der skal ligge til grund for, at man kan deltage og få støtte, og ikke så meget, om det er mellemstore eller helt store eller små, eller hvem det nu måtte være. Hvis man vil hjælpe erhvervene her frem, er man nødt til at kigge på kvaliteten, og det havde jeg sådan set forventet lidt at vi havde hørt fra De Radikale.

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Til hr. Peter Hansen-Nord: Jeg kan sådan set ikke se, hvad der udelukker kvalitet i det nærværende lovforslag. Nu har man jo altså lavet en hel række udvalg, der skal bedømme kvaliteten af de ansøgninger, der kommer ind, og når man så giver de støtte kroner, finder man jo ud af, hvad det er for en kvalitet, man får bag efter. Jeg kan ikke se, der er forskel på, om man er meget stor og hedder MD, Arla, Danish Crown, eller hvad de hedder, de meget store, eller man hedder noget andet. Altså kvalitet må jo kunne findes alle vide vegne, hos store som hos små.

Det, der er pointen her i omdefineringen af hele den måde, man giver de her støtte kroner på – og der er jo ganske mange – er, at de store kan selv; det er jo milliardforetagender, og det vil sige, at de selvfølgelig bl.a. i kraft af deres fusioner har fået et meget større potentiale til deres rådighed. Derfor er det fornyelsestanken, at man så kan sige, at nu bliver der altså noget mere til de andre, men det udelukker ikke kvalitet.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Jamen altså jeg forstår, at fru Vibeke Peschardt siger både ja og nej til det, jeg siger, men mest

nej til sidst, og det bekymrer mig sådan set, for det er jo lokomotiverne, dem, der kan, og dem, der har erfaringen, som får underskoven til at komme med, og det er lige præcis dem, der bliver udelukket i denne her lov. Derfor vil vi altså komme til at stå i den situation, at nogle skal begynde at øve sig på et niveau, uden at de har, som jeg nævnte tidligere, nogen forbilleder, der kan hjælpe.

Men jeg må igen spørge fru Vibeke Peschardt: Hvis det nu viser sig, at al succesen, den succes, der overhovedet måtte kunne fremvises i de 10, 11, 12 år, den her lovgivning har været i kraft, hvis det nu viser sig, at succesen alene ligger hos store lokomotiver, at det er dem, der har båret det her, kunne fru Vibeke Peschardt så formås til måske at ændre holdning og sige: Jamen vi kan ikke undvære lokomotiverne?

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Jeg vil sige til hr. Peter Hansen-Nord, at lokomotiverne er jo ikke udelukket. Lokomotiverne kan være med i joint venture-projekter, de kan være med i forskningsprojekter, de kan faktisk være med over hele linjen. De bliver bare ikke længere topprioriteret, fordi man har en anden måde at prioritere på nu.

Det er selvfølgelig en ny måde at se tingene på, og der er jo ikke mange i dette samfund, der er vilde med, at noget bliver lavet om. Men hvis man skal have en smule fornyelse og fremdrift, bliver man altså en gang imellem nødt til at se på de instrumenter, man har, og ændre retning, hvis det er det, man vil.

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, man kan jo forstå, at det, der først og fremmest er et problem for de borgerlige partier i den her sal, er, at de store monopoler ikke får andel i støtten.

Men jeg vil da sige, at den eneste begrundelse for, at det kan være forsvarligt at have en sådan erhvervsstøtteordning som den her, er, at når vi ser på de mindste virksomheder, så er det jo dem, der ellers ikke har muligheder for virkelig at gribe initiativ og ildhu og gode ideer og så få dem omsat til noget praktisk; de store monopoler klarer jo rigeligt det med deres penge kasser. Men det, man skal sikre, er, at de alternative muligheder også kan komme til at trives, og det formål med loven er Enhedslisten enig med regeringen i.

Der er jo flere ordførere, der har været inde på spørgsmålet om kvalitet, og efter vores opfattelse bør den først og fremmest sikres ved, at det i højere grad bliver kanaliseret over til økologien. Man bør kunne få støtte til produktudvikling i den økologiske sektor, og den bør fortsat svare til 50 pct. af de tilskudsberettigede udgifter, dvs. 10 pct. højere end almindelig produktudviklingsstøtte.

I det hele taget kunne procentsatsen nok i nogle tilfælde sættes højere til rene forskningsprojekter, da det jo kan være svært at finde restfinansieringen. Men vi mener altså, at især når det gælder den økologiske sektor, bør der sættes.

I den forbindelse vil vi gerne opfordre til, at Forbrugerrådet kommer med og Udvalget vedrørende det primære jordbrug og ikke mindst Landsforeningen Levende Hav – jeg lagde mærke til, at SF også bragte det forslag ind – det lægger vi meget vægt på fra Enhedslistens side. Jeg synes, det på det punkt nogle gange kniber med lydhørheden fra regeringens side over for Landsforeningen Levende Hav og de ideer, som ligger dér om et økologisk og bæredygtigt fiskeri, og der er altså et vældigt behov for, at også de kommer med. Tilsvarende bør man, når det gælder forarbejdning, invitere Dansk Økologileverandørforening og også dér Forbrugerrådet.

Under kapitel 5 om fremme af økologiske udviklingsprojekter inden for jordbrug m.v. samt om udviklingsprojekter inden for bæredygtigt fiskeri er der nedsat et rådgivende udvalg. Det bør stadig være muligt for Strukturdirektoratet at bevilge støtte til økologiske forskningsprojekter efter udtalelser fra Det Økologiske Fødevareråd, altså ifølge lovens kapitel 5.

Vi vil da gå positivt ind i det her i udvalgsarbejdet, men det er altså meget vigtigt for os, og det vil jeg gerne understrege, at disse rådgivende udvalg får en god sammensætning, og jeg vil ligesom hr. Touborg lægge meget vægt på, at disse ting kommer i orden i den endelige form.

(Kort bemærkning).

Annie Lunde Hansen (CD):

Jeg vil gerne spørge hr. Keld Albrechtsen, som taler så meget om penge til økologi, fordi jeg i den tid, jeg har været herinde i Folketinget, har set utrolig mange penge givet i tilskud til øko-

logien: Skulle denne her lov nu ikke være en lov, hvor man ser på, hvor de bedste ideer kommer fra til projekterne, og ikke kun ser på, om det er til økologi?

Jeg tror, der både er planer med mange penge i, og der er også i andre sammenhænge bevilget penge til økologien, så det skal vel ikke være økologien, der nu igen skal have de fleste penge til produktudvikling. Det skulle da vel også gerne være til nogle, som måske havde nogle ideer inden for den anden del af landbruget?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Så vil jeg bare sige, for nu skal det jo være den korte version, at set fra Enhedslistens synspunkt er der sådan set ikke så frygtelig meget perspektiv i at bruge penge uden for økologien, fordi det er i økologien, at dansk landbrugs fremtid og overlevelseschance ligger.

Hvis Danmark skal kunne klare sig på eksportmarkederne også om 10 og 20 år, så er det den økologiske produktion, fordi de andre landes landbrug risikerer f.eks. at blive ødelagt af gensplejsning osv. Der håber jeg da, at vi i Danmark, hvis vi virkelig satser på økologien, også vil kunne have et landbrug om 10 og 20 år. Derfor må man altså tænke lidt længere ud i tiden, og derfor skal man ikke bruge alt for mange penge på ting, som har fremtiden bag sig.

Det er en meget stor debat det her; det er jeg godt klar over, og som jeg sagde er det den korte version.

(Kort bemærkning).

Annie Lunde Hansen (CD):

Ja, så har hr. Keld Albrechtsen og jeg diskussionen igen, om det er om 10-15 år, at økologerne kan frembringe 22 millioner svin. Det tror jeg ikke. Det bliver nok ikke i den tid, jeg lever, og måske heller ikke i hr. Keld Albrechtsens tid. Og det er heller ikke det, vi skal diskutere her.

Jeg synes bare, at pengene skal gives til de projekter, hvor vi måske får lidt mere ud af det. Tænk, hvad man kunne få af arbejdsmiljø, dyrevelfærd og mange andre ting for de penge, ikke kun i økologien, men også dér, hvor hr. Keld Albrechtsen mener, at de stadig væk ikke er så gode. Men vi bliver ikke enige, og vi kan så bruge 20 spørgsmål til, uden at vi bliver enige.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nej, helt enige er vi jo ikke, men det er jo en god debat. Jeg vil gerne præcisere, at netop i forbindelse med f.eks. arbejdsmiljø kan der jo godt være noget, hvor det kan være gavnligt med en forskning både i det økologiske og det konventionelle. Det er da et eksempel på et område.

Enhedslisten har jo heller ikke firkantet sagt, at vi ikke vil være med til det her, fordi der også kommer penge til andre steder end til økologien. Vi har bare sagt, at sådan er nu vores målsætning. Derfor ville vi heller ikke støtte f.eks. det lovforslag, der var om svinestaldene, fordi vi mente, at det også havde fremtiden bag sig, fordi det ikke var indrettet til den økologiske fremtid. Men sådan er vores holdninger altså.

Så vil jeg da alligevel slutte med at sige, at jeg håber da, at CD og Enhedslisten vil kunne finde et fælles punkt i det her lovforslag. Det kan jo da godt tænkes, at vi kan det. Så vi vil da gerne samarbejde med de andre partier om det. Nu har jeg bare sagt, hvor vores udgangspunkt er for at gå ind i den diskussion.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg formoder, at når hr. Keld Albrechtsen går ind for økologi, så er det ikke kun her i Danmark, så må det jo sådan også indgå i hans globale ansvarssråde, og så vil jeg bare spørge: Hvem er det, der ingen mad skal have, hvis hele verdens produktion skal være økologisk?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det er også en meget stor og meget spændende debat, for i virkeligheden viser det sig jo – det er også med hensyn til svineproduktion, som var inde i et spørgsmål før – at når man har gennemført omstillingen til økologi og fundet ud af, hvordan man dyrker økologisk på en effektiv måde, så kan man sagtens tilgodese det fødevarerbehov, der er, både globalt og i Danmark, og så kan man samtidig gøre det uden at ødelægge grundvandet og vandressourcer og smide pesticider ud i naturen og lave gensplejsning og alle mulige andre ting, som truer os i dag. Så de økologiske principper er løsningen på de problemer.

Men det lyder næsten som om, der er behov for, at vi en dag skal have en mere principiel,

grundlæggende debat om det. Det kan vi jo knap nok få, tror jeg, formandens tilladelse til i den her omgang.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Ikke i dag, men man har altid ret til at rejse en forespørgselsdebat. Hr. Ole M. Nielsen som ordfører.

Ole M. Nielsen (KRF):

Undskyld, at jeg var med til at bringe debatten ud på et sidespor.

Det her hedder innovationsloven, og det synes jeg egentlig er et dårligt navn. Innovation er jo et utrolig godt ord, men man kan jo have en innovationslov inden for et hvilket som helst ministerium, tror jeg. Så jeg synes sådan set ikke, at det fortæller noget om, hvad det er for et område, vi arbejder med.

Så var jeg ovre ved Encyklopædien derovre og se efter, hvornår man var begyndt at bruge ordet innovation. Jeg forstår, at det indgik i den økonomiske teori i 1912, så hvis vi er lidt bagefter i Danmark sådan i innovation og udvikling, er det nok, fordi vi ikke er begyndt at bruge ordet før sådan ca. 80 år efter, det opstod. Nu bruger vi det til gengæld hele tiden, men det er også et godt ord, det synes jeg faktisk. Det er et rigtig ord, og specielt på det område her er det jo utrolig godt, for det er jo sådan en sammenhængende proces, så vi må være innovative.

Så synes jeg – det er i modsætning til Dansk Folkepartis ordfører f.eks. – at det er helt fint med det her samspil mellem offentlig og privat virksomhed. Det er vi ikke forskrækkede over, og det er jeg også glad for at Venstres ordfører ikke er forskrækket over, for man kunne godt forestille sig, at de liberale måske havde lidt mere skræk for det samspil. Det har vi jo på mange områder, må jeg godt sige, godt held med.

Omvendt skal man også passe på, for det er jo nu engang sådan, at den, der betaler musikken, også bestemmer, hvad der spilles, og det kan man jo godt være lidt bekymret over i hele det samspil, der så ofte er med offentlige tilskud til noget, som foregår og kunne foregå alene i det private. Ja, den problemstilling er så-dan mere generel.

Så til det med, at de små og de mellemstore skal tilgodeses: Det synes vi selvfølgelig er en god idé, men vi er heller ikke helt sikre på, at de store skal udelukkes. Jeg kan så forstå, at det

er de heller ikke helt, for de kan godt indgå i noget samarbejde osv. Men det må altså være om kvalitet. Det må være i spørgsmål om forædling af nye produkter, kvalitet osv. og for den sags skyld også økologi.

Jeg synes nok, at når man i den sammenhæng snakker så meget om økologi, er man også med til at indsnævre begrebet, for økologien har vel især betydning i den primære fødevarerproduktion. Det her går jo trods alt langt længere end den primære fødevarerproduktion. Det er jo forædling af produkterne, og der synes jeg man indsnævrer det lidt ved at snakke økologi.

Så er der også det der med, om den offentlige sektor og embedsmændene ikke får for meget indflydelse, men måske mangler indsigt. Det kunne jeg være bekymret for i det innovationsudvalg, som er omtalt i kapitel 4, som jeg synes mangler repræsentanter fra fødevarerbrancherne, altså kød- og mejeribrancherne. Det er da helt fint, at der også skal være forbrugerinteresser repræsenteret, men på en eller anden måde så repræsenterer embedsmændene også nok i lidt for stor udstrækning forbrugerinteresser.

Så jeg kan være bange for, at når de branchefolk mangler, så bliver der lidt for meget indavl; at man altså lidt kommer til at mangle den internationale orientering og indsigt i, hvad der sådan bevæger sig ude i verden, hvad der er behov for, hvad der kan sælges, og hvad det kan betale sig at investere i.

Så har jeg med interesse læst høringssvaret fra KVL eller Landbohøjskolen, som den hed i gamle dage, som bekymrer sig lidt om medfinansieringen. Jeg synes faktisk, det er værd at lytte lidt til dem, selv om jeg ikke helt kan gennemskue det, for jeg ved for lidt om universiteternes finansieringsmåder osv., men jeg kan godt forestille mig, at det var noget, som ministeren faktisk burde kigge lidt på, og vi kunne spørge lidt til i udvalget, om der er et problem dér.

Jeg skylder måske at sige, at vi er positive over for forslaget.

Fødevarerministeren (Henrik Dam Kristensen): Det lovforslag, vi behandler her i dag, synes jeg er udtryk for, at der er sammenhæng i tingene. Hvis man kigger på processen ovre i Fødevarerministeriet, så er den gået over konkrete tiltag i forhold til økologi, den er gået i forhold til fødevarerpolitik generelt, den er gået over fiskeri-redegørelse, og så er der den her folketings-

samling, som jo meget er koncentreret om en mere generel erhvervspolitik.

Det her lovforslag er sådan set en foreløber for de mere generelle erhvervs tiltag, som statsministeren allerede bebudede i sin åbningstale, og som også bliver fulgt op af en konkret fødevarerhvervspolitisk redegørelse, som jeg vil komme med lidt senere.

Et af de steder, hvor jeg synes, jeg har fået god inspiration, har været i den idégruppe, som har været nedsat, hvor der har været en række vigtige aktører inden for området, som har deltaget i diskussionerne, og hvor jeg synes, at vi gennem diskussionerne har pejlet os meget godt ind på de udfordringer, som vi kan se foran os.

Jeg tror, at det var hr. Henning Grove, som i sit indlæg talte om en global udfordring og om, hvor mange konkurrenter der vil stå i kø sammen med os også på en priskonkurrence, og om, hvordan vi klarer disse udfordringer i den tid, der står foran os.

Her har vi sådan set taget afsæt i noget, som har tjent os godt i Danmark igennem mange år, nemlig den gamle produktudviklingslov. Det, vi nu gerne vil med den nye innovationslov – man kan altid diskutere, om ord er gode eller dårlige, men vi ved efterhånden, hvad vi mener, når vi bruger ordet innovation – er, at vi med afsæt i det bedste fra den gode gamle produktudviklingslov, der som sagt har tjent os godt, nu vil have det hele op i en højere potens.

Vi vil kunne være med til at matche de nye krav, som vi ved at højprismarkedet stiller i de år, der kommer. Det er de bløde værdier, som vi så ofte har talt om: miljø, dyrevelfærd osv. osv., men det er også ting som sporbarhed og dokumentation.

Jeg er også en af dem, som er optaget af – ikke mindst måske i et land som Danmark – at der på netop de her områder er et godt samspil mellem det offentlige og det private. Der, hvor det private selv kan løfte opgaven, skal de gøre det, men der er en række områder, hvor det er vigtigt, at vi tager hinanden i hånden, lægger de fælles intentioner og muligheder sammen og dermed også kan klare at matche de udfordringer, der er. Vi skal styrke formidlingen, vi skal styrke viden, vi skal styrke samarbejdet.

En række ordførere har – synes jeg – i grunden udtrykt stor tilfredshed med lovforslaget, og så har der lige været et lille hjørne, som man har ønsket ændret.

Lad mig først tage fat på det, som måske har været det mest markante, nemlig at nu udelukker vi de store virksomheder. Må jeg starte med at sige, at jeg har aldrig nogen sinde syntes, at det var en national ulykke, at der i Danmark inden for fødevaresektoren blev skabt nogle virksomheder, som også har en chance for virkelig at kunne matche den internationale udfordring, som de kommer til at stå over for, tværtimod. Jeg synes, det er godt, at det er lykkedes for dem, og jeg synes, det er godt, at vi dermed har fået lavet nogle lokomotiver.

Men hvad er det så, vi siger med lovforslaget her? Vi siger med lovforslaget her, at vi jo har forholdsvis sparsomme offentlige midler, og at vi, når vi har med offentlige skatteyderkroner at gøre, så skal behandle dem med varsomhed. Når man skal i betragtning her, skal der være nogle ekstraordinært gode argumenter for det, og derfor har vi sagt, at vi først og fremmest vil målrette det mod små og mellemstore virksomheder, for det er her, vi tror, udviklingspotentialet findes. Men er det ensbetydende med, at de store virksomheder inden for fødevaresektoren ikke kan deltage? Næh, det er det ikke. Tværtimod har vi fortsat brug for dem som lokomotiv.

Det, vi i realiteten sigter mod med lovforslaget, er almindelig, dagligdags, triviell produktudvikling, som under alle omstændigheder nødvendigvis må foretages for at kunne fastholde positionen på verdensmarkedet, og den skal man ikke forvente offentlig støtte til. Det må virksomheder, som har en omsætning i størrelsesordenen 30-40 mia. kr., nok selv kunne klare på lige fod med andre virksomheder, som ikke er inden for fødevarebranchen. Den almindelige daglige overlevelse og frembringelse af med nye produkter, som man ved, at markedet efterspørger, må de selv tage sig af, det skal det offentlige ikke hjælpe dem med. Men vi vil gerne have dem med, fordi vi synes, det er vigtigt, at de er der som lokomotiver, og derfor står det klart i lovforslaget, at hvis en sådan stor virksomhed enten vælger at gøre det i netværkssamarbejde med en eller flere mindre virksomheder, eller hvis disse store virksomheder i samarbejde med et sektorforskningsinstitut eller med offentlig forskning i det hele taget vil lave noget ekstraordinært, som virkelig peger fremad, er de fuldt ud med.

Jeg bliver nødt til at spørge dem af Folketingets partier, som mener, at det måske er uretfærdigt, om de virkelig mener, at med de trods

alt forholdsvis sparsomme midler, som er til rådighed her, skal skatteyderkroner være med til at sikre produktudvikling af ting, som disse store virksomheder under alle omstændigheder var nødt til selv at gøre for at kunne blive på markedet. Det tror jeg ikke er en rimelig måde at gøre det på, og det understreger endnu en gang, at vi har brug for netværkssamarbejde osv.

Der har været nogle diskussioner om bemyndigelserne, specielt i § 2. Jeg synes altid, man skal være på vagt over for bemyndigelser, men jeg synes, som også hr. Ole Vagn Christensen klart dokumenterede, at man skal læse tingene i sammenhæng. Man skal jo forstå, at det udvalg, der nu bliver nedsat, ikke, som det var tilfældet tidligere, bliver et udvalg, som bare skal godkende nogle projekter. Det nye udvalg får en ekstra dimension, som jeg anser for at være vigtig, nemlig at være rådgivende, også for ministeren, og at kunne påpege over for ministeren: Nu har vi siddet her i en periode, og vi kan se af ansøgningerne og udviklingen, at der er en trend, som går i den og den retning, så nu vil vi anbefale ministeren at lave nogle forskningsprojekter eller noget andet på det område.

Det er altså ikke noget, ministeren sidder ovre i sit lønkammer og finder ud af eller finder ud af sammen med nogle fornuftige embedsmænd. Disse kompetente mennesker kommer og siger, at på baggrund af den viden, de har, er der noget, som de gerne vil anbefale, at ministeren sætter gang i, og det synes jeg da er fornuftigt. Så bruger vi netop den viden og ekspertise, som ligger i udvalget, der arbejder med tingene til hverdag og har mulighed for ikke kun at se snævert på de enkelte områder, men se bredt på hele området. Det giver ministeren en fornuftig rådgivning, fordi det kan se, at der er nogle områder, hvor der skal gøres noget ekstraordinært, og så har ministeren mulighed for at kunne iværksætte det. Sådan kan det næsten kun forstås, når man læser paragraffen og de tilhørende bemærkninger.

Jeg tror, det var hr. Kristen Touborg, som sagde, at det ikke må blive sådan, at der nærmest bliver tale om løbende driftstilskud. Jeg kan ikke være mere enig i det, for når vi skal bruge offentlige midler på dette område – hvad jeg mener vi skal – skal det netop være til noget ekstraordinært. Det skal være netop i den situation, hvor en virksomhed kommer og siger: Jeg tror, der er noget her, som kan pege fremad og være med til at sikre, at hele fødevaresektoren

stadig er en vigtig dynamo i det danske samfund, men jeg kan ikke løfte opgaven selv. Så tager vi hinanden i hånden, og ved fælles anstrengelser får vi så mulighed for at løfte den.

Den gamle produktudviklingslov har, som jeg sagde indledningsvis, tjent os godt, men bortset måske fra nogle enkelte hjørner i de forskellige sider i salen er der, så vidt jeg kan fornemme, forholdsvis bred tilslutning til de overordnede intentioner i den nye innovationslov.

Jeg skal kun sige her til sidst, at i den diskussion, der nu skal i gang i udvalget, vil vi bidrage til, at der kommer hurtige svar på de spørgsmål, der måtte være, og at der bliver en god politisk diskussion. Jeg har en ambition om, at en så vigtig lov for det vigtige erhverv, som der er tale om her, også skal hvile på et bredt fundament, og det tror jeg faktisk kan lade sig gøre efter det, der er blevet sagt her ved førstebehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 171: Forslag til lov om ændring af lov om hjemmesygeplejerskoordinering. (Indførelse af mulighed for privat hjemmesygepleje).

Af Ester Larsen (V) og Henriette Kjær (KF).
(Fremsat 25/1 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Sundhedsministeren (Carsten Koch):

Som mange her i Tinget sikkert har bemærket, er det tredje gang inden for godt 3 år, at forslaget om ændring af lov om hjemmesygeplejer-

skeordninger er på dagsordenen. Forskellen mellem det her fremsatte forslag og de tidligere er kun, at der er tale om et lovforslag, ellers er det fortsat indførelse af privat hjemmesygepleje, der lægges op til.

Venstre og De Konservative foreslår, at der skabes mulighed for, at kommunerne kan yde vederlagsfri hjemmesygepleje ved indgåelse af aftaler med privatansatte sygeplejersker. Formålet hermed skulle være at forbedre kvaliteten og effektivisere servicen. Jeg håber ikke, at Venstre og De Konservative dermed mener, at udviklingen af kvalitet og effektivitet i hjemmesygeplejen ikke er mulig, hvis sygeplejerskerne er ansat i kommunen, for så er de på et galt spor. Virkeligheden er jo, at kvalitetsudvikling og effektivisering af de offentlige sundhedsydelse i disse år er genstand for stor opmærksomhed overalt i sundhedsvæsenet, og det gælder naturligvis også hjemmesygeplejen.

Lad mig kort repetere, hvorfor regeringen stadig siger nej til en privatisering af hjemmesygeplejen. For det første er hjemmesygeplejerskerne i dag i mange tilfælde sygehusenes nære samarbejdspartnere og forlængede arm. Hjemmesygeplejen varetager i dag flere pleje- og behandlingsopgaver som følge af de sidste mange års omlægninger inden for sygehusvæsenet, og hjemmesygeplejen er derfor efter regeringens opfattelse et kerneområde inden for sundhedsvæsenet.

Jeg mener, det er meget vigtigt, at vi holder os det for øje, ikke mindst set i sammenhæng med, at der i sundhedsvæsenet arbejdes ihærdigt på at sikre sammenhæng og kontinuitet i de enkelte patienters behandlingsforløb. Det indebærer bl.a., at når patienterne udskrives fra sygehus til efterbehandling i hjemmet, skal der være sammenhæng i behandlingen og i tilbudet til patienten. Koordinering af indsatsen for den enkelte patient er derfor særdeles vigtig, og det kan godt besværliggøres, hvis den ene instans er offentlig, og den anden er privat. Sagt på en anden måde: Hvorfor bryde de igangværende processer, som består i bestræbelser på at få bedre og mere sammenhængende patientforløb, op med en helt ny måde at organisere tingene på, som forslaget netop lægger op til?

Jeg vil også påpege, at der er nogle samfundsøkonomiske overvejelser, som ikke taler for, at man gennemfører den foreslåede privatisering. Der er jo en klar mangel på sygeplejersker, og konsekvensen af en øget privatisering af hjemmesygeplejen vil derfor helt klart blive